

A high-contrast, black and white illustration of a room. In the center, a bright yellow wicker chair sits on a light-colored floor. The background is dark and textured, with a window on the right showing horizontal blinds and a doorway on the left. The overall style is graphic and moody.

СТЮАРТ
МАКБРАЙД

ГАСНЕЩА
СВЕТАМИЩА

Убийства, манаци и слънчево време
в летен Абърдийн

СТЮАРТ
МАКБРАЙД

ГАСНЕЩА
СВЕТЛИНА

Превод от английски
Петър Тушков

beni
TORIAL
София, 2023

Всички права на български език са запазени.
Възпроизвеждането на цялата книга или на части от нея
под каквато и да било форма е забранено
без писменото съгласие на издателство Venitorial.
Благодарим ви, че купувате легално издание на книгата
и не нарушавате Закона за авторско право и сродните му права.

Originally published in the English language
by HarperCollins Publishers Ltd. under the title:
Dying Light
© Stuart Macbride 2006

ГАСНЕЩА СВЕТИНА

- © Петър Тушков, превод от английски, 2009, 2023
  - © Биляна Славкова, *Kontur Creative*, дизайн на корицата, 2023
  - © Venitorial, издател, 2023
- ISBN 978-619-7639-30-8

*На Фиона
(отново)*

Когато влязоха в обкованата с гръски постройка, на улицата вече притъмняваше: развлечени дребни грисльовци с орфани грънки и анораци с качулки. Трина мъже и две жени, почти идентични с грългите си коси, продупчени уши, продупчени носове и Господ знае какво още продупчено. Всичко в тях крещеше „Убий ме!“.

Той се усмихна. Съвсем скоро наистина щяха да закрещат.

Сградата, в която обикновено се навъртаха само бездомници, се намираще надолу по редицата от изоставени двуетажни постройки – мръсни гранитни стени, едва осветени от помътнелите улични лампи, с прозорци, заковани с дебел шперплат. Освен един прозорец на горния етаж, през чиито зацапани стъкла се процеждаше болнава светлина, придружавана от ритъма на генс музика. Останалата част от улицата бе пуста, изоставена, обречена също както жителите си, от които не се виждаше жива душа. Никой нямаше да наднича през рамото му.

Минаваше единайсет и половина, а музиката се бе усилила още повече; бумтящ ритъм, който щеше да прикрие всеки звук, който той издаде. Зае се с рамката на вратата, като въртеше отверката в такт с ритъма на музиката; накрая отстъпи, за да се наслади на майсторството си – седем и половина сантиметровите галванизирани винтове за гръво придържаха здраво вратата за рамката, за да бъде сигурно, че никой няма да успее да я отвори. Устата му се разшири в усмивка. Щеше да се получи чудесно. Най-доброто досега.

Пъхна отверката обратно в джоба си, като се забави само толкова, колкото да погали студената твърда дръжка. И той се беше втвърдил – предната част на панталоните му се бе издула от едва прикрито задоволство. Тази част винаги му харесваше най-много, точно преди огънят да започне, когато всичко беше по местата си, когато нямаше как да се изплъзнат. Когато смъртта идваше.

Безшумно извади от сака в краката си три стъклени шишета и една зелена пластмасова туба за бензин. Отне му ня-

колко блажени минути да развинти капачките и да напълни бутилките с бензин, след което напъха в гърлата им фитилите от накъсани платнени парчета. Тогава отново насочи вниманието си към прикованата с винтове врата. Открехна капака на пощенската кутия. Изпразни тубата с бензин през процеп, като се вслушваше как течността се разплисква по голите гървени гъски на пода – едва доловимо сред бумтенето на музиката. Изпод вратата се проточи ручейче, потече през предното стъпало и започна да оформя неголяма локва от въглеводороди. Съвършенство.

Затвори очи, произнесе кратка молитва и пусна запалената кибритена клечка в локвата пред краката си. *Уффффф*. Синкавият пламък, оброчен в жълто, се устреми под вратата право в къщата. Пауза, две, три, четири: гостатъчно гълго, че огнените езици да имат време да изригнат с пълна сила. Хвърли една тухла половинка през прозореца на горния етаж, за да натроши стъклото и да позволи на пулсиращата музика да изскочи навън. Отвътре долетяха стреснати ругатни. И тогава първата бензинова бомба полетя вътре. Удари се в пода и експлодира, посипвайки помещението с гъж от пламтящо гориво. Ругатните се превърнаха в писъци. Той се усмихна широко и запрати останалите бутилки в беснеещите пламъци.

Сега бе моментът да се оттегли от другата страна на улицата, да се притаи в сенките и да ги наблюдава, докато горят. Прехапа устни и освободи ерекцията си. Ако побързаше, можеше да свърши и да си отиде, преди някой да е дошъл.

Нямаше нужда да бърза. Изминаха петнайсет минути, преди да вдигнат тревога, и още дванайсет, докато се появи пожарната команда.

Но по това време всички бяха мъртви.

Роузи Уилямс умря по начина, по който бе живяла: грозно. Простряна по гръб на павираната уличка, вторачена в оранжево-сивото нощно небе, докато ръмежът караше кожата ѝ да лъщи и нежно отмиваше тъмночервената кръв от лицето ѝ. Гола като новородено.

Редови полицаи Джейкътс и Бъкан бяха първи на местопрестъплението. Джейкътс нервно пристъпваше от крак на крак по хлъзгавите павета, а Бъкан просто ругаеше:

– Копеле – тя се втрени в бледото, прекършено тяло. – Дотук бяхме със спокойната смяна!

Труповеите значеха бумащина. По лицето ѝ се плъзна тънка усмивка. Труповеите също така означаваха допълнителни часове работа, а Бог ѝ беше свидетел, че нямаше нищо против тях.

– Да повикам подкрепления? – полицай Стив Джейкътс придърпа радиото си и се свърза с диспечера, за да го осведоми, че анонимното обаждане не е било фалшиво.

– Чак' малко – отговори диспечерът на абърдийнски диалект. Настъпи пауза, изпълнена със статичен шум, след което:

– *Ще ви'с наложи да задържите фронта още извес'но време. Всички са на проклетия пожар. Ще ви изпратя детектив-инспектор веднага щом имаме някой „на разположение“.*

– Моля? – Бъкан изтръгна радиостанцията от ръката на Джейкътс и я придърпа към себе си, въпреки че все още бе прикрепена към рамото му, което го накара да изгуби равновесие. – Какво искаш да кажеш с това „веднага щом имаме някой на-шибано-разположение“? Става дума за убийство, а не за някакъв си сканан пожар! Как, по дяволите, един пожар е по-важен от...

Гласът от централата я прекъсна:

– *Слушай сега – каза диспечерът, – не ми дреми какви проблеми си имаш у дома: най-добре си ги задръж там. Правите каквото ви е наредено и подсигуривайте местопрестъплението, докато успее да ви намеря детектив-инспектор. Дори да ви отнеме цялата проклетя нощ, стоите там и чакате: разбрано?*

Бъкан цялата почервения от яд, но все пак изплю гумите:

– Слушам, сержант.

– *Именно* – след което връзката прекъсна.

Бъкан започна да ругае отново. Как, по дяволите, се очакваше от тях да опазят местопрестъпление без помощта на екип от Бюрото за идентификация? Валеше, за бога; гъждът щеше да отмие всички улики! И къде, дявол ги взел, се бяха дянали онези от Криминалния отдел? Предполагаше се, че си имат работа с убийство – а не разполагаха дори със старши по разследването!

Тя улови по-здраво полицај Джейкътс:

– Имам една работа за теб.

Той се намръщи подозрително.

– Каква работа?

– Трябва ни старши разследващ полицај. Твоето „гругарче“ живее някъде наблизко, нали? Господин Полицейски сканпан герой?

Джейкътс призна, че е така.

– Много добре. Върви да събудиш негодника. *Той* да се оправя.

* * *

Редови полицај Уотсън имаше най-противната колекция от сутиени и бикини, която Логан някога бе виждал. Всичкото ѝ белъо изглеждаше така, сякаш е било изработено от производители на дирижабли от Първата световна война в почивния им ден – еднотипно, сиво, размъкнато. Не че в последно време му се удаваше да вижда много от белъото на Джаки, но за един кратък период смените им се бяха застъпили. Логан се усмихна сънливо и се обърна на другата страна. Светлината откъм коридора се разливаше през отворената врата и осветяваше изпомачканото легло.

Логан присви очи към будилника: беше почти два. Имаше пет часа, преди отново да се яви на работа и да се занимава с всичките му глупости. Цели пет часа.

Щрак, лампата в коридора изгасна. Рамката на вратата се изпълни от нечий неясен силует, който се почеса и се затътри към леглото. Полицај Джаки Уотсън преметна здравата

си рѣка през гърдите на Логан и отпусна глава на рамото му, като, за нещастие, къдравите краища на косата ѝ успяха да се вмъкнат в носа и устата му. Той внимателно ги изплъ и я целуна по темето, долавяйки хладината на тялото ѝ, притиснато до неговото. Тя прокара пръст по белезите, които се пресичаха по тялото му, и Логан си помисли, че може би в края на краищата пет часа не са чак толкова дълго време...

Нещата тъкмо започваха да стават интересни, когато прозвуча звънецът на вратата.

– Проклятие – измърмори Логан.

– Не му обръщай внимание, сигурно е някой пияница.

На вратата отново се позвъни, този път по-настойтелно. Сякаш задникът отвън се опитваше да пробие дупка с палеца си в сградата.

– Чупка! – извика Логан в тъмното, карайки Джаки да се разтърси от кикот, но без да успее да разубеди призрачния им посетител. След което към шумния предутринен хор се присъедини и мобилният му телефон.

– О, за бога! – той се претърколи, предизвиквайки недоволния стон на Джаки, и грабна телефона от нощното шкафче. – КАКВО?

– *Здравейте, сър? Детектив-сержант Макрей?* – регови полицай Стив Джейкълс: Легендарния гол фехтовач на Стария Абърдийн.

Логан отпусна глава върху възглавницата, без да отделя телефона от ухото си.

– Какво мога да направя за вас, полицай? – попита, като се надяваше да е нещо адски важно, щом ще го разсейва от голата полицай Уотсън.

– *Мм... сър... Имаме тук един труп... ня...*

– *Не съм на смяна.*

Полицай Уотсън издаде звук, с който сякаш казваше, че да, беше на смяна и още как, само че това не влизаше в работата на Грампианската полиция.

– *Аха, само че всички останали са на някакъв пожар, а тук не разполагаме нито със стари разследващи, нито с Бюрото за идентификация!*

Логан изруга във възглавницата.

– Добре – каза най-сетне. – Къде сте?

На вратата отново се позвъни.

– *Ъъ... това бях аз.*

Мътните го взели.

Логан с мърморене се измъкна от леглото и навлече някакви грехи, след което с олюляване излезе от апартамента, спусна се надолу по стълбите и отвори входната врата, разоше и небръснат. Редови полицай Стив, прочут със своята стриптийз версия на песента „Нещо като магия“ на „Куин“, стоеше на най-горното стъпало.

– Съжалявам, сър – каза с глуповат вид. – От другата страна на шосето, гола жена. По всичко изглежда, че са я пребили до смърт...

И с това всяка мисъл за забавления, която Логан можеше да има в малките часове на утринта, изчезна напълно.

* * *

В два и петнайсет вторник сутринта пристанището в общи линии беше пусто. Сивите гранитни постройку изглеждаха неестествено прежълтели в уличното осветление и ръбовете им се размиаха в ситния дъжд. Един огромен снабдителен кораб, боядисан в яркооранжево, бе привързан в края на „Маришал Стрийт“, а светлините му грезеха като фарове, когато Логан и редови полицай Джейкътс завиха на ъгъла на „Шор Лейн“. Беше едностранна тясна улица в сърцето на квартала с червените фенери на Абърдийн: от едната ѝ страна имаше пететажна стена от мръсен гранит и зацапани прозорци, а от другата – сбирщина от нахвърляни постройку с варираща височина. Дори и по това време на нощта миризмата бе изключителна. Трите дни проливни дъждове, последвани от седмица изгарящо слънце, бяха напълнили каналите с издавени, ароматно разлагащи се плъхове. Към постройките имаше прикрепени натриеви лампи, но повечето от тях бяха изпотрошени, така че сред морето от мрак се виждаха само единични островчета от жълтеникава светлина. Павеата под краката им бяха хлъзгави, докато с редови полицай Стив крачеха надолу по улицата към някаква тъмна локва, където една жена полицай бе приклепнала над нещо бяло, проснато напъряко на настилката. Тялото.

Веднага щом долови звука от стъпките им, полицайката се изправи и ги заслепи с фенерчето си.

– А – възкликна тя без каквото и да е ентусиазъм. – Вие сте – после отстъпи и лъчът на фенерчето ѝ се насочи към голия труп.

Беше жена. Лицето ѝ бе охлузено и разкривено, с едно погупо, почти затворено око, премазан нос, счупена скула, счупена челюст, липсващи зъби. Носеше единствено огърлица от тъмночервеникави натъртвания.

Не беше първа младост: дебелата бяла плът на бедрата ѝ бе накъдрена като извара от целулит; стрии покриваха на вълнообразни ивици стомаха ѝ; а между краката ѝ – къси, груби косми, на които отдавна им беше дошло времето за домашна бразилска коламаска. Точно над лявата ѝ гърда имаше изрисувани роза и кървава кама, а татуираната кръв отказваше да се измие от гъжда.

– Господи, Роузи – каза Логан, като се отпусна на коляно на студения мокър паваж, за да я огледа по-добре. – Кой, по дяволите, ти стори това?

– Познавате ли я? – дойде откъм недружелюбно изглеждащата полицайка. – Да не сте ѝ от редовните?

Логан не ѝ обърна внимание.

– Роузи Уилямс. Работи по тези улици по-дълго, отколкото мога да си спомня. Само един Господ знае колко пъти е задържана за проституция – той се пресегна и се опита да долови пулс на шията ѝ.

– Може да не ви се вярва, но вече проверихме – каза полицайката. – Студена е като камък.

Ръмежът приглушаваше звука от пияните гласове, пеещи и крещящи отзад на доковете. Логан се изправи и огледа улицата първо нагоре, а после и надолу.

– Бюрото за идентификация? Прокурорът? Дежурният лекар?

Жената изсумтя.

– Сигурно се шегувате. До един се лигавят с онзи по-жар. Далеч по-важно от някаква си овца, която са пребили до смърт – тя скръсти ръце. – Дори не пожелаха да ни изпратят приличен старши разследващ, така че се наложи да се оправяме някак си с вас.

Логан изскърца със зъби.

– Имате ли да ми кажвате нещо, *полицай*? – пристъпи достатъчно близо, че да усети застоялата миризма на цигарен дим от гръха ѝ.

Тя отвърна на погледа му с лице, самото въплъщение на неодобрението.

– Как е редови полицай Мейтланд? – попита тя, а гласът ѝ бе почти толкова студен, колкото трупа в краката им. – Още ли е жив?

Логан преглътна отговора. Беше по-висшестоящ от нея; отговорността да се държи като възрастен беше негова. Но онова, което наистина му се искаше да направи, бе да хване някой от тези мазни, разложени, подутти плъхове и да ѝ го набута в...

Откъм другия край на уличката, откъдето се излизаше на „Риджънт Кий“, се разнесоха викове. Иззад ъгъла със залитане изникнаха трима мъже, блъскаци се един в друг, които се бореха с панталоните си и се заливаха от смях, докато пръскаха струи димяща урина по стените на околните сгради. Логан отново се обърна към самодоволната предизвикателна жена.

– Полицай – каза той и присви устни в тънка усмивка, – от вас се очаква да охранявате местопрестъплението. Защо тогава виждам трима мъже да го *оникават*?

За момент тя изглеждаше така, сякаш се канеше да му отговори, но след миг вече тичаше нагоре по улицата и крещеше:

– Ей! Вие! Какво, да ви вземат дяволите, си мислите, че правите?

Така Логан и полицай Стив останаха сами с окаяните останки на Роузи Уилямс. Логан извади мобилния си телефон и се свърза с диспечера, за да се поинтересува кога ще си получат дежурния лекар, Бюрото за идентификация, патолога, прокурора и останалата част от цирка, който се събираше всеки път, когато откриеха някой подозрителен мъртвец. Удари на камък: всички все още бяха заети с големия пожар в Нортфийлд, но детектив-инспектор Макферсън щял да дойде при тях веднага щом станело възможно. Междувременно Логан трябваше да остане на мястото и да се погрижи никой друг да не бъде убит.

Час по-късно все още нямаше и следа от детектив-инспектор Макферсън или пък от Бюрото, но дежурният лекар бе пристигнал. Поне беше спряло да вали. Лекарят се напъха с известни усилия в специалното бяло облекло и се повлече надолу по „Шор Лейн“. Наведе се и мина под синята лента с надпис „ПОЛИЦИЯ“, която редови полицай Бъкан с видима неприязън бе опънала през улицата.

Док Уилсън не беше в най-добрата си форма в три и половина сутринта – факт, който им стана пределно ясен, след като докторът тръсна медицинската си чанта в една воняща на плъхове локва, като междуувременно не преставаше да изстрелва ругатни като картучница. Торбичките под очите му бяха с двойни размери, а носът му бе зачервен и възпален от лятна настинка.

– Добро утро, Док – каза Логан, като не получи нищо повече от изсумтяване в отговор, докато докторът клякаше до трупа и проверяваше за наличие на пулс.

– Мъртва си е – каза, изправи се и се насочи обратно към колата си.

– Почакай малко – улови го за ръката Логан. – Само това ли е? „Мъртва си е“? Вече знаехме, че е мъртва: би ли се осмелил да изкажеш предположение откога и от какво?

Докторът се намръщи:

– Това не ми влиза в задълженията. Питай проклетия патолог.

Логан изненадано пусна ръката на стареца.

– Тежка нощ?

Док Уилсън прокара уморено ръка по лицето си, карайки наболата си брада да изгращи.

– Съжалявам. Чувствам се като парцал... – той хвърли поглед през рамо към голото тяло на Роузи и въздъхна. – Най-доброто ми предположение: травма от удар с тѣп предмет. Натъртането не е в чак толкова напреднал стадий, така че циркулацията трябва да е спряла доста бързо. Ако се съди по посиняването, бих казал, че говорим за преди три, може би четири часа – той потисна прозявката си. – Преби-та до смърт.

Когато всички най-после се появиха, вече минаваше четири и гвайсет и по това време Док Уилсън отдавна си беше заминал. Слънцето бе на път и по небето се разливаха меки лимонени петна, прорязани от сиви нишки, но „Шор Лейн“ си оставаше наметната с покрова на сенките.

Мръснобелият минибус „Транзит“ на Бюрото за идентификация гаде на задна нагоре по уличката откъм двулентовото шосе, като следваше указанията на един от слезлите техници в бели работни грехи. После двете задни врати се отвориха и започна ритуалната схватка с палатката им: с крайната цел да скрият от очите на околния свят тялото на Роузи Уилямс с помощта на метални пръти и син найлон. Генераторът зарева, изпускайки синкави валма в ранния утринен въздух – дизеловите изпарения се бореха с вонята на гниеци плъхове, а двете лампи запращяха. Не след дълго се появи и прокурорът, паркирайки в края на уличката, където се излизаше на „Риджънт Кий“. Беше привлекателна блондинка в началото на четиресетте, на вид почти толкова уморена, колкото се чувстваше и самият Логан. От нея лъхаше лека миризма на дим. Следваше я по-млада жена със сериозно изражение: къдрава коса, големи очи, стиснала подложка за писане. Логан ги запозна в движение със ситуацията, докато двете навличаха белите облекла, а след това се наложи да повтори всичко отначало и заради патолога. Доктор Изабел Макалестър: изморена, разгразнителна и повече от радостна да си го изкара на Логан. Нищо не можеше да се сравнява с бивша приятелка, готова да ти отнеме цялото удоволствие от местопрестъплението. И *все* още нямаше и следа от детектив-инспектор Макферсън. Което означаваше, че ако нещо се объркаше, отговорен щеше да бъде Логан. Сякаш си нямаше достатъчно грижи. Единственото хубаво нещо беше, че проблемът нямаше да остане негов още дълго: нямаше начин да го оставят начело на разследване за убийство. Не и в светлината на скорошните му изяви. Не и след като едва не бяха убили редови полицаи Мейтланд по време на излязла от контрол полицейска акция. Не, този случай щеше да отиде при някой, който нямаше да се издъни. Той

погледна часовника си. Почти пет. Оставаха още два часа, преди дневната му смяна да започне, а вече бе прекарал половината нощ тук.

Логан въздъхна уморено, обърна гръб на студената светлина на зората и влезе в палатката на криминолозите. Денят щеше да бъде дълъг.

Тя е едва първата жертва.
Колко ли ще я последват?

Всичко започва с голото тяло на Роузи Уилямс, пребита до смърт проститутка, зарязана край доковете – в сърцето на квартала с червените фенери на Абърдийн. За детектив-сержант Логан Макрей това е кофти начало на поредния кофти ден.

Но Роузи не е единствената, която поема на неочаквано пътешествие към моргата. В другия край на града шестима души изгарят живи в окъпаната в бензин сграда, чиито врати и прозорци са завинтени отвън. И въпреки непрестанните усилия на Логан не след дълго на улицата изниква още една мъртва жрица на любовта.

Завладяващ сюжет, който ще ви накара да препускате през страниците – перфектна комбинация от мистерия, съспенс и характерните за автора свирепост и черен хумор. „Гаснеща светлина“ е втора книга от знаменитата поредица за детектив-сержант Логан Макрей на майстора на шотландския криминален трилър Стюарт Макбрайд.

Стюарт Макбрайд е дяволски добър писател.

– Питър Джеймс

beni
TORIAL

Цена 24 лв. | 12.30 €

www.benitorial.com

9 786197 639308